

Lokale Actieagenda Slimme & Schone Stadslogistiek Enschede

Flankerend maatregelenpakket
Zero Emissie zone Stadslogistiek

Buck Consultants International

14 december 2020

	Blz.
1 Inleiding	2
2 Uitdagingen en Slimme & Schone Logistiek	7
3 Beleidscontext en bestaande maatregelen en initiatieven	10
4 Flankerend maatregelenpakket	17
5 Uitwerking maatregelen via fiches	25
6 Begroting	38
7 Organisatie uitvoering	41

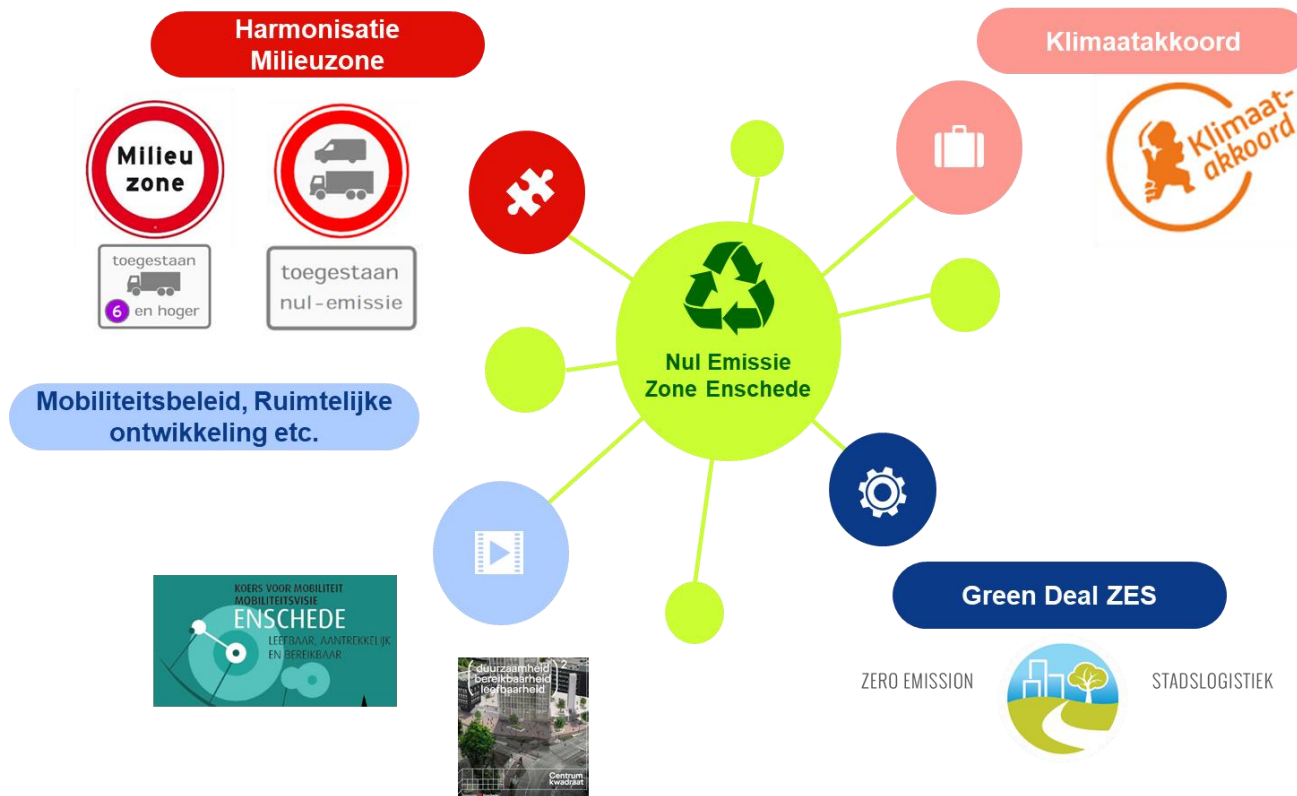

1 Inleiding

Aanleiding, doel, werkwijze

Aanleiding: ambitie Zero Emissie Stadslogistiek

- Enschede werkt aan een leefbare, duurzame, aantrekkelijke én bereikbare stad. Dit betekent:
 - In het centrum maximaal inzetten op het verblijfsklimaat, met de nadruk op (fysieke) ruimte voor groen, beleving en funshoppen (i.p.v. verkeer).
 - Goederenvervoer en andere vormen van stadslogistiek slim, schoon en duurzaam inrichten.
 - In de sector Mobiliteit bijdragen aan de afgesproken doelen en maatregelen in het Klimaatakkoord.

Doel Lokale Actieagenda: ondersteuning ZE zone

- Vanwege deze ambitie kiest Gemeente Enschede voor invoering van een Nul Emissie zone voor stadslogistiek (bestel- en vrachtauto's) per 1-1-2025 op het stadserf en per 1-1-2027 in het binnensingelgebied.
- Dit betekent een uitdaging voor de transportsector en andere bedrijven met bestel- en vrachtwagens die in Enschede actief zijn en voor ondernemers in de stad.
- Om de transitie tot een succes te maken wil Gemeente Enschede hen daarom helpen met: (1) zorgen voor de juiste randvoorwaarden, (2) ondernemers activeren, (3) stimuleren en faciliteren en (4) samenwerkingen opzetten.
- In voorliggende **Lokale Actieagenda Slimme & Schone Stadslogistiek** is een flankerend maatregelen pakket uitgewerkt om samen met ondernemers uit de stad een succesvolle transitie naar slimme én schone stadslogistiek mogelijk te maken.

- Om tot deze Lokale Actieagenda te komen is de volgende werkwijze gehanteerd:

Inventarisatie bestaand en/of aangekondigd beleid ten behoeve van slimme en schone en emissievrije stadslogistiek op verschillende schaalniveaus.

Eerste invulling van de Lokale Actieagenda, rekening houdend met 'waar al in wordt voorzien'

Toets bij lokale belanghebbenden in een interactieve werksessie, plus gezamenlijk verkennen welke maatregelen draagvlak en steun hebben.

Uitwerking van de maatregelen op basis van de input van lokale belanghebbenden. Projecten zijn geconcretiseerd in de vorm van projectfiches. Er is per project en voor de gehele agenda een planning, fasering en kostenraming uitgewerkt.

Het resultaat is deze **Lokale Actieagenda Slimme & Schone Stadslogistiek Enschede** met daarin concrete maatregelen ter ondersteuning van slimme en schone stadslogistiek als flankerend pakket bij invoering van een Zero Emissie zone voor Stadslogistiek in 2025 in Enschede.

2 Uitdagingen en handelingsperspectief

Van Slimme & Schone Logistiek

De vijf uitdagingen van slimme en schone logistiek

- Uit onderzoek dat voor de Landsdelige Aanpak ZES Oost-Nederland is uitgevoerd komen nadrukkelijk vijf uitdagingen naar voren bij de transitie naar emissievrije stadslogistiek. Deze uitdagingen gelden ook voor Enschede.

2. Tijdige infasering emissievrije voertuigen

Al vóór 2025 moet instroom van emissievrije voertuigen in het wagenpark versneld worden om te zorgen voor voldoende beschikbaarheid in 2025, zowel voor aanschaf en lease als een tweedehandsmarkt. Specifiek voor vrachtauto's geldt dat ook technologische hordes overwonnen moeten worden.

4. Beschikbaarheid laadinfrastructuur

Slimme en schone stadslogistiek vraagt om voldoende laadinfrastructuur voor emissievrije energiedragers. Op korte termijn gaat het om (snel) laadpunten voor elektrische bestelauto's in de stad, bij bedrijven en aan huis. Op middellange termijn is ook ruimte nodig voor andere energiedragers (o.a. waterstof)

1. Duidelijke kaders overheid

Er moet zo snel mogelijk duidelijkheid en zekerheid komen over concrete invulling van ZE zone in Enschede per 1-1-2025. Heldere, vaste kaders zijn van belang zodat ondernemers hierop kunnen inspelen (en investeren).

3. Slimme logistieke concepten

De 1-op-1 overstap naar een emissievrij alternatief is niet altijd de beste oplossing. Via toepassing van slimme innovatieve concepten (zoals bundeling en inzet van andere modaliteiten) kan het aantal (vrachtauto)ritten worden beperkt en kunnen kosten in de keten bespaard worden. De combinatie van schoon én slim zorgt voor verbetering van het verblijfsklimaat in de stad.

5. Structurele samenwerking

Samenwerking tussen belanghebbenden is nodig om een goede invulling te geven aan slimme en schone stadslogistiek.

Bron: Landsdelige Aanpak ZES Oost-Nederland.

Handelingsperspectief lokale overheid

- De lokale overheid kan vanuit verschillende rollen inzetten op slimme en schone stadslogistiek. In de onderstaande figuur is een waaier aan mogelijke maatregelen uitgewerkt die de lokale overheid kan nemen om de transitie naar slimme en schone stadslogistiek te versnellen.

	Lead in proces	Stakeholder in proces
Co-creatie	<p>Investeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aanschafsubsidie Slooppremie verouderde diesels Overheid: eigen wagenpark op orde Launching customer: <ul style="list-style-type: none"> ZE criteria in aanbestedingen bouw/infra ZE criteria in aanbestedingen inkoop Proactief plaatsen laadpalen Cofinanciering pilot- en demonstratie projecten 	<p>Stimuleren en faciliteren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Inzet van Logistiek Makelaars Initiëren pilot- en demonstratie projecten Reactief plaatsen van laadpalen Organiseren kennis delen in netwerk Promoten cargobikes en LEVV 'Kenniscentrum': advies aan ondernemers bij ZE investeringen of initiatieven Aantrekken/opschalen stadsdistributiehubs Bottom-up initiatieven een plaats geven
Initiatie	<p>Reguleren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zero Emissie zone (en ontheffingen) Incentives en privileges voor koplopers: <ul style="list-style-type: none"> Ruimere venstertijden ZE voertuigen Parkeren Routing (Bijv.: gebruik busbanen) Ruimtelijk faciliteren stadsdistributiehubs Autoluwe inrichting van de binnenstad 	<p>Agenderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Handhaven buitenlandse kentekens Regionale Agenda Laadinfrastructuur Communicatie: gedragscampagne Verdeling van inkomsten uit boetes ZE op agenda EU bijvoorbeeld via Green Deal

Bron: BCI (2020)

3 Beleidscontext

... en bestaande maatregelen en initiatieven

Nationaal klimaatakkoord als basis (1/2)

- Enschede staat niet alleen voor het op gang brengen van de transitie aan de lat. Landelijk en in landsdeel Oost-Nederland wordt ingezet op slimme en schone stadslogistiek. Dit betekent dat deze Lokale Actieagenda, niet op zichzelf staat, maar is ingebed in een brede beleidscontext. Dit is gunstig, omdat vanuit die beleidscontext al flankerende maatregelen zijn voorzien.

Nationaal klimaatakkoord als basis (2/2)

- Het nationale beleid gericht op slimme en schone stadslogistiek komt voort uit het klimaatakkoord. Ook de regionale uitwerking hiervan is gebaseerd op deze klimaatafspraken.

Nationaal

Klimaatakkoord:

- Invoering 30-40 'middelgrote' ZE zones stadslogistiek → Besparing 1,0 Mton CO₂ in 2030
- Invoering ZE zone voor bestel- en vracht conform geharmoniseerde kaders in RVV
- Uitvoeringsagenda in de maak → nadere uitwerking van Klimaatakkoord met kaders voor ZE zone Stadslogistiek
- Afspraken bekrachtigd in BO MIRT → Invoering van ZE zone in 7 gemeenten Oost-Nederland

Nationale en regionale regelingen

- Zowel regio als Rijk hebben verschillende bestaande regelingen gericht op slimme en schone stadslogistiek en aankondingen hiervoor. Deze regelingen ondersteunen deze Lokale Actieagenda.

Nationale regelingen t.b.v. slimme en schone stadslogistiek

Bestaande regelingen en trajecten:

- DKTI Transport: demonstratieprojecten/pilots met duurzame vrachtauto's en zware laadinfra
- Fiscaal: milieu-investeringsaftrek (MIA) i.c.m. versneld afschrijven milieu-investering (VAMIL)
- PPS-aanpak: Green Deal ZES en Green Deal Duurzame Logistiek in de Bouw
- Nationale Agenda Laadinfrastructuur

Aangekondigd:

- Aanschafsubsidie emissievrije bestelauto's per 1-1-2021 (€ 185 miljoen)
- Stimuleringsregeling aanschaf/experiment emissievrije vrachtauto's (€ 94 miljoen)
- Vertaling Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) in Regionale Agenda Laadinfrastructuur (RAL)
- Meerjarenprogramma Topsector Logistiek 2021-2023: kennis- en expertise ontwikkeling door Topsector Logistiek en partners (o.a. Connekt), budget voor pilots en opschaling technologie

Regionale regelingen t.b.v. slimme en schone stadslogistiek

Bestaande regelingen en trajecten:

- Subsidieregeling elektrische bestelauto's en vrachtfietsen (Plafond 2020: € 30.000)
- Initiatieven via verschillende trajecten Talking Traffic, Beter Benutten, ORO
- Realisatie van 'Clean Energy Hubs' langs goederenvervoer corridors in beeld
- Samenwerking logistiek bedrijfsleven en havens via Platform of Logistics Overijssel (POLO)
- Activeren/stimuleren van regionaal bedrijfsleven via inzet van Logistiek Makelaars van Provincie Overijssel
- Regionale Agenda Laadinfrastructuur

Aangekondigde maatregelen Landsdelige aanpak Oost:

- Financiële ondersteuning Gemeenten bij invoering van Zero Emissie zones (beoogd, omvang en vorm nog ter discussie)
- Gedragscampagne
- Monitoringsaanpak
- Kennisplatform t.b.v. kennis disseminatie landelijke onderzoeksprogramma's
- Landsdelige aanpak stadsdistributiehubs

Gemeente beleid en lokale initiatieven

- De gemeente Enschede zet al in op slimme en schone stadslogistiek met beleid, regelgeving en het aanjagen van initiatieven. Deze Lokale Actieagenda begint dus niet vanaf 'nul', maar bouwt voort op een bestaande goede basis.

<p>Beleid</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Centrumkwadraat: (leef)kwaliteitsimpuls Enschedese binnenstad Laadinfrastructuurbeleid gericht op plaatsing elektrische laadpalen in de openbare ruimte op aanvraag bewoners. Mobiliteitsvisie leidt tot scherpe keuzes m.b.t. mobiliteit, een selectie van relevante keuzes: <ul style="list-style-type: none"> Stadserf: voetganger en fiets zijn de baas, meer ruimte voor verblijfsfuncties en openbaar groen A-zone: beperken doorgaand (vracht)verkeer, bevoorradingspunten aan de rand van de stad Doorgaand verkeer weren uit het binnensingelgebied, zoveel mogelijk afwikkelen via de singels Ontwikkeling van mobiliteitspunten gericht op een combinatie van verschillende modaliteiten
<p>Regelgeving</p>	<ul style="list-style-type: none"> Invoering Zero Emissie zone voor Stadslogistiek (beoogd) Verbod brommers- en scooters stadserf (ingevoerd)
<p>Initiatieven</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hub: Cargohopper (HST Logistics) Fietskoeriers voor post- en pakket actief in Enschede: Override, Cycloon, MSG TRENS Solar Train (Demcon)

Synthese uitdagingen en beleidscontext

- Links van de tabel staan de 5 uitdagingen voor slimme en schone stadslogistiek. De kolommen rechts bevatten de kritische bouwstenen en tonen ook de witte vlekken die er nog zijn in het beleid. De Lokale agenda is gericht op ondersteuning van deze kritische bouwstenen en op invulling van de witte vlekken. Aangekondigde bouwstenen waarover nog besloten moet worden, zijn blauw gekleurd. De witte vlekken die om invulling vragen hebben een ! en degene die geen probleem opleveren hebben een ✓

		Nationaal	Regionaal	Enschede
	Duidelijke kaders overheid	<ul style="list-style-type: none"> Harmonisering Milieuzones Uitvoeringsagenda ZES 	✓	<ul style="list-style-type: none"> Zero Emissie zone Stadslogistiek Toegangsbeleid
	Tijdige infasering emissievrije voertuigen	<ul style="list-style-type: none"> Subsidieregeling ZE Bestel- en Vrachtauto's 	<ul style="list-style-type: none"> Subsidie ZE Bestelauto's en cargobikes 	!
	Slimme logistieke concepten	<ul style="list-style-type: none"> Topsector Logistiek Green Deal ZES 	<ul style="list-style-type: none"> Goederenvervoer Corridors Talking Traffic, ORO, Beter Benutten 	<ul style="list-style-type: none"> Cargohopper Fietskoeriers
	Beschikbaarheid laadinfra	<ul style="list-style-type: none"> Nationale Agenda Laadinfrastructuur 	<ul style="list-style-type: none"> Regionale Agenda Laadinfrastructuur Clean Energy Hubs 	<ul style="list-style-type: none"> Laadpalenbeleid
	Structurele samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> Topsector Logistiek / Connekt Green Deal ZES / SPES 	<ul style="list-style-type: none"> Logistiek makelaars 	!

Conclusies per uitdaging voor de Lokale Actieagenda

- Hier volgen de conclusies per uitdaging voor slimme en schone stadslogistiek

1 Duidelijke kaders overheid 'in de maak', maar nog niet definitief

- Nationaal zorgt vaststelling uitvoeringsagenda voor duidelijke kaders (februari 2021 voorzien)
- Lokaal is Gemeente Enschede aan zet d.m.v. implementatiebesluit voor invoering van een ZE zone Stadslogistiek

2 Tijdige infasering emissievrije voertuigen

- Er is volop marktdynamiek, met name rondom bestelauto's en lichte elektrische vrachtvoertuigen
- Landelijke regeling voor emissievrije bestel- en vrachtauto's is aangekondigd voor 2021, maar hangt samen met proces uitvoeringsagenda
- Een (beperkte) regeling vanuit Provincie Overijssel is beschikbaar (ca. 30K p/j)

3 Slimme & schone stadslogistieke concepten

- Financiering pilots en demonstratieprojecten via o.a. DKTI Transport en Topsector Logistiek
- Provincie: extra inzet van Logistiek Makelaars via *Landsdelige Aanpak Oost-Nederland*
- Er is ruimte voor een 'lokale kop' → Gericht op stimuleren lokale/regionale initiatieven vanuit de stad/regio.

4 Beschikbaarheid laadinfrastructuur

- Rijk spant zich in een landelijk dekkend netwerk voor laadinfrastructuur te realiseren
- Provincie zorgt voor regionale uitwerking (RAL) en realisatie van Clean Energy Hubs
- Laadpalenstrategie Enschede (nu) nog vooral op personenauto's gericht

5 Structurele samenwerking

- Nationaal is er structurele samenwerking via Topsector Logistiek en wellicht ook voortzet GD ZES
- Lokale en regionale overheden kunnen samenwerken via de SPES community
- Beperkte structurele stadslogistieke samenwerking tussen Enschede en Provincie en regiogemeenten (*landsdelig 'netwerk' in de maak*)
- Geen lokaal platform voor stadslogistieke samenwerking tussen Enschede, het lokale bedrijfsleven en bewoners.

4 Flankerend maatregelenpakket

Maatregelenpakket gericht op 3 actielijnen

- De Lokale Actieagenda heeft een goed fundament. De gemeente Enschede heeft een basis aan beleid, regelgeving en initiatieven die gericht zijn op slimme en schone stadslogistiek. Aansluitend is er een aantal regelingen en trajecten op nationaal, landsdeling en regionaal niveau ter ondersteuning (zie H3).
- Dit maatregelenpakket biedt lokale oplossingen, gericht op de 5 grote uitdagingen van slimme en schone stadslogistiek (H2) en vullen de bestaande bouwstenen en witte vlekken (H3) aan waar nodig. Het pakket is opgebouwd via de onderstaande 3 actielijnen met een specifieke rol van de gemeente Enschede.

	Tijdige infasering emissievrije voertuigen	<p>Actielijn 1: Lokale ondernemers ondersteunen bij emissievrije logistiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondernemers hebben ondersteuningsbehoefte bij tijdig infasieren ZE wagenpark • Aanvullend op nationale en regionale initiatief is behoefte aan lokaal maatwerk. • Onderdeel is optreden als launching customer met het inkoopbeleid.
	Slimme logistieke concepten	<p>Actielijn 2 : Laadinfrastructuur voor stadslogistiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de aankomende jaren zal de lokale behoefte aan laadinfrastructuur groeien, dit vraagt om tijdige en voldoende uitbreiding van laadpalen op de juiste locaties. • Deze lokale invulling is aanvullend op de uitrol laadinfrastructuur via trajecten Nationale en Regionale Agenda's (NAL en RAL).
	Beschikbaarheid laadinfra	<p>Actielijn 3: Samenwerken en informatie delen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Publieke samenwerking op verschillende schaalniveaus is nodig, ook lokaal. • Ondernemers vragen om duidelijkheid en actuele informatie over regels en timing invoering ZE zone richting.
	Structurele samenwerking	
	Duidelijke kaders overheid	

Actielijn 1: Lokale ondernemers ondersteunen (1/2)

Zero Emissie Stadslogistiek start met de invoering van een ZE zone Stadslogistiek in combinatie met een toegangsbeleid waarin incentives zijn opgenomen voor Zero Emissie bevoorrading. Ook voor de periode naar 2025 toe. Daarnaast is aanvullende ondersteuning nodig voor ondernemers bij tijdige infasering van ZE wagenparken. Ook zijn slimme en schone stadslogistieke concepten nodig, gericht op minder bewegingen.

Tijdige infasering emissievrije voertuigen:

Lokale ondernemers (MKB) in de binnenstad en op de lokale bedrijventerreinen hebben ondersteuningsbehoefte voor tijdig infasieren van emissievrije bestel- en vrachtauto's. Dit geldt ook voor verladers en logistiek dienstverleners die in de regio opereren en de binnenstad van Enschede beleveren. Er is volop marktdynamiek, met name rondom bestelauto's en lichte elektrische vrachtvoertuigen. Echter de hoge aanschaf / vervangingskosten zijn knelpunten. Daarnaast geldt voor zware vrachtvoertuigen dat de techniek nog niet is uitontwikkeld en er ook als we rekenen in gebruikskosten (TCO) een kostennadeel ten opzichte van diesel bestaat.

Slimme & schone stads logistieke concepten:

Naast zero emissie voertuigen zijn ook slimme logistieke concepten en innovaties nodig in de transitie naar ZES. City hubs kunnen oplossingen bieden voor vrachtbundeling en overstap op Zero Emissie voertuigen. Ook collectieve schone transportdiensten, deelmobiliteit voor centrumondernemers en andere alternatieve concepten bieden oplossingen voor zero emissie vervoer van beleving van de binnenstad.

Actielijn 1: Lokale ondernemers ondersteunen (2/2)

Strategie

- Initiatieven voor slimme logistieke concepten versnellen met inkoop, vergunningen, pilots, ruimte, procesbegeleiding en financiering.
- Projectfinanciering organiseren binnen regeling Landsdeel Oost voor ZES
- Lokale ondersteunen met kennis over zero emissie voertuigen en begeleiden naar financiering vanuit relevante subsidieregelingen (via Logistiek Makelaar).

Maatregelen

- 1 **Uitwerking rol 'Launching Customer' ZES via Inkoop en via vergunningen en aanbestedingen**
- 2 **Pilot deelmobiliteit centrumondernemers**
- 3 **Kennis/ervaring ZE wagenparken en financieringsmogelijkheden uitwisselen via Logistiek Makelaar**
- 4 **Realisatiestrategie bundeling van goederenstromen horeca en winkeliers**
- 5 **Projectaanvraag binnen regeling Landsdeel Oost t.b.v. ondersteuning implementatie ZE zone**

Beschikbaarheid laadinfrastructuur:

De Rijksoverheid spant zich momenteel in om een landelijk dekkend netwerk voor laadinfrastructuur voor logistiek te realiseren. Provincies zorgen voor regionale uitwerking van een uitrolstrategie (via de Regionale Agenda voor Laadinfrastructuur: de RAL) en realisatie van Clean Energy Hubs. De huidige laadpalenstrategie van gemeente Enschede is nu nog vooral op personenauto's gericht. Aanvullend is ook een visie en beleid nodig voor laadinfrastructuur voor stadslogistiek.

- De uitrolstrategie van de RAL bevat bruikbare elementen (zoals strategische plankaarten, handreikingen van het Nederlands Kennisinstituut voor Laadinfrastructuur (NKL) e.d.) die de gemeente kan toepassen / opnemen in het beleid.
- Een inventarisatie van de behoefte voor aanvullende laadinfrastructuur in het publieke domein vanuit de stadslogistiek is nodig om te bepalen hoeveel laadinfrastructuur nodig is en op welke locaties. Blijkt uitbreiding van het aantal laadpalen nodig, dan kan gezamenlijke aanbesteding met gemeenten in de regio als één van de oplossingen dienen.
- Parallel kan de gemeente bestaande laadlocaties in het publieke domein voor personenwagens, ook toegankelijk maken voor logistieke elektrische voertuigen (in eerste instantie bestel- en lichte vrachtwagens). Denk aan laadlocaties of laadpleinen in woonwijken (waar bestelwagens vanuit de bouw- en installatiebranche en pakketdiensten kunnen laden) en in stadscentra.
- Daarnaast is de inrichting van publieke parkeerruimte met laadinfrastructuur nodig, op bedrijventerreinen (via het werklocatiebeleid) en op parkeerpleinen en los- en laadlocaties in binnenstad (voor horeca, retail, lokaal MKB).
- Aanvullend is een aparte actielijn nodig voor zware vrachtwagens i.o.m. desbetreffende logistieke opdrachtgevers / -dienstverleners.
- Laadinfrastructuur op private terreinen van ondernemers is een belangrijk element van de laadstrategie. De ontwikkeling daarvan is kostbaar en vraagt in sommige gevallen ook om aanpassing aan de ruimte van het terrein, de gebouwen en / of het energienetwerk. Financiële ondersteuning en nieuwe verdienmodellen zijn nodig om te versnellen. **De beschikbaarheid van laadinfrastructuur voor stadslogistiek mag geen belemmering zijn in de transitie naar ZES.**

Actielijn 2: Laadinfrastructuur voor stadslogistiek (2/2)

Strategie

- Uitwerken visie en beleid voor laadinfrastructuur voor stadslogistiek
- Samenwerken in lokale aanpak aanvullende laadinfrastructuur / gezamenlijke aanbesteding gemeenten

Maatregelen

- 6 Inbedding laadvraag ZES in gemeentelijke laadpalen plaatsingsbeleid
- 7 Verkenning publieke laadlocaties toegankelijk maken voor stadslogistiek
- 8 Strategie laadinfrastructuur op bedrijventerreinen
- 9 Verkenning demonstratieproject zware voertuigen logistieke partijen

Actielijn 3: Samenwerken en informatie delen (1/2)

Duidelijkheid en harmonisatie van Zero Emissie regelgeving in steden:

Duidelijke kaders van de overheid zijn 'in de maak', maar nog niet definitief. Nationaal wordt vaststelling van uitvoeringsagenda en duidelijke kaders voor invoering ZE zones voorbereid. Lokaal is Gemeente Enschede aan zet d.m.v. het nemen van een implementatiebesluit voor invoering van een ZE zone Stadslogistiek. Versnellen van ZE stadslogistiek kan door samenwerking, afstemming en het uitwisselen van informatie, kennis en ervaringen.

Tussen gemeente en ondernemers:

- Ervaring en knelpunten delen en oplossingen verkennen richting introductie ZE-zone
- Informeren / reguliere updates over de Zero Emissie Zone en aanverwante zaken (gemeente verzorgd voorspelbaarheid voor ondernemers)

Tussen ondernemers:

- Kennis delen over / samenwerken in emissievrije logistiek / wagenpark en slimme logistieke concepten / innovaties (zie actielijn 1)

Tussen gemeenten onderling, provincie en landsdelige samenwerking:

- Afstemming over en harmonisatie van regels rondom de Zero Emissie Zone Stadslogistiek (voorkomen wildgroei, regels die niet op elkaar aansluiten en een onoverzichtelijk veld voor de logistieke ondernemer)
- Kennis delen over de 'do's en dont's' bij introductie van de ZE-zones
- Samenwerking, o.a. in toeleiding van nationale / landsdelige / provinciale subsidieregeling naar projecten voor slimme logistieke concepten.

Actielijn 3: Samenwerken en informatie delen (2/2)

Strategie

- Structurele landsdelige samenwerking organiseren voor uitwisseling van ervaring en samenwerking in flankerende maatregelen en financiering
- Lokale ondernemers informeren over de regels en timing van invoering van de ZE zone

Maatregelen

- 10 Informatie over regels en timing ZE zone delen met ondernemers via gemeentewebsite (projectenwebsite)
- 11 Verkenning gezamenlijke aanbesteding gemeenten

5 Uitwerking maatregelen

Uitwerking van maatregelen in fiches

- De 11 maatregelen zijn in dit hoofdstuk per actielijn uitgewerkt in projectfiches met daarin het doel, de uitvoeringsstrategie en het stappenplan met benodigde middelen/inzet in vanuit de Lokale Actieagenda van de gemeente Enschede.

	<p>Tijdige infasering emissievrije voertuigen</p>	<p>Actielijn 1: Lokale ondernemers ondersteunen bij emissievrije logistiek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Uitwerking rol Launching Customer / inkoop Slimme en Schone logistiek (ZES) 2 Pilot deelmobiliteit centrumondernemers 3 Kennis/ervaring ZE logistiek en financieringsmogelijkheden uitwisselen 4 Realisatiestrategie bundeling van goederenstromen horeca en winkeliers 5 Projectaanvraag binnen regeling Landsdeel Oost
	<p>Slimme logistieke concepten</p>	<p>Actielijn 2 : Laadinfrastructuur voor stadslogistiek</p> <ol style="list-style-type: none"> 6 Inbedding laadvraag ZES in gemeentelijke laadpalen plaatsingsbeleid 7 Verkenning publieke laadlocaties toegankelijk maken voor stadslogistiek 8 Strategie laadinfrastructuur op bedrijventerreinen 9 Verkenning demonstratieproject zware voertuigen logistieke partijen
	<p>Beschikbaarheid laadinfra</p>	<p>Actielijn 3: Samenwerken en informatie delen</p> <ol style="list-style-type: none"> 10 Informatie over regels en timing ZE zone delen via gemeentewebsite 11 Verkenning gezamenlijke aanbesteding gemeenten
	<p>Structurele samenwerking</p>	
	<p>Duidelijke kaders overheid</p>	

Actielijn 1: Lokale ondernemers ondersteunen (1/5)

1 Uitwerking rol Launching Customer / inkoopbeleid ZES

Doel:	Logistieke innovaties versnellen door op te treden als launching customer met inkoopbeleid		
Beschrijving:	Invullen van de eigen rol in het versnellen van Zero Emissie Stadslogistiek (ZES), door het inkoopbeleid te richten op vraag stimulering. Dit geldt voor facilitaire inkoop en kan ook worden ingevuld voor bouwlogistiek. Gebruik maken van de expertise vanuit de “buyer group Zero Emissie Logistiek” (inkoop), welke wordt georganiseerd door IenW en PIANOo.		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Gemeente Enschede schrijft in eigen inkoopbeleid voor dat goederen ZE en gebundeld aangeleverd moeten worden voor de eigen kantoorlocatie(s).	2021	In kind
Stap 2	Uitfaseren bestaande contracten zonder ZE en gebundelde aflevering.	2021	In kind
Stap 3	Verkennen van ‘coalition of the willing’ voor vraagbundeling met 20 grootste werkgevers m.b.t. facilitaire inkoop.	2021-2024	In kind

Actielijn 1: Lokale ondernemers ondersteunen (2/5)

2 Pilot deelmobiliteit centrumondernemers

Doel:	Centrumondernemers ondersteunen met deelmobiliteit		
Beschrijving:	Deelmobiliteit is één van de slimme logistieke oplossingen om ZES voor centrum ondernemers haalbaar te maken. Bijvoorbeeld: een deelbestel- of –bakwagen wordt geplaatst in het centrum zodat centrumondernemers er gebruik van kunnen maken. Voorbeelden zijn er o.a. in Venlo en in Den Haag (Weimarstraat): m.b.v. ondernemersfondsen (via de Bedrijven InvesteringsZone) zijn deeldiensten opgezet, gericht op zakelijk goederenverkeer te realiseren.		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Uitwerken demonstratieproject i.s.m. betrokken ondernemers binnenstad en initiatiefnemers slimme concepten	2021	In kind
	Bijdrage cofinanciering voor pilot	2021-2022	€ 35.000
Stap 3	Pilotperiode en evaluatie	2021-2023	In kind
Stap 4	Opschaling concept	2024	P.M.

Actielijn 1: Lokale ondernemers ondersteunen (3/5)

3 Kennis ZE logistiek en financieringsmogelijkheden uitwisselen

Doel:	Versnellen implementatie ZE wagenparken en ZE logistieke concepten		
Beschrijving:	Inzicht in de verschillende opties voor ZE wagenparken en ZE logistieke concepten, plus de financieringsmogelijkheden hiervoor, helpt een ondernemer bij investeringsbeslissingen. <ul style="list-style-type: none">● Via Port Of Logistics Overijssel (POLO) werkt het logistiek bedrijfsleven en havens al samen, verbreding van de scope van POLO met ZE stadslogistiek is kansrijk. Een alternatief is de uitbreiding van het bestaand 6-wekelijks landsdelig overleg met uitwisseling van ervaring van ondernemers. Hiermee ontstaat een provinciaal platform voor best practices.● Daarnaast kunnen de provinciale Logistiek Makerlaars en gemeentelijke bedrijfscontactfunctionarissen ingezet worden voor één-op-één contact		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Verkennen verbreden scope POLO of landsdelig overleg met ZE stadslogistiek	2021	In kind
Stap 2	Concretiseren afspraken voor inzet Logistiek Makelaars in Enschede, plus inzet gemeente bedrijfscontactfunctionarissen	2021	In kind
Stap 3	Actief kennis verspreiden onder (logistieke en centrum) ondernemers in Enschede over aanschafmogelijkheden en andere ZE oplossingen.	2021-2024	In kind

Actielijn 1: Lokale ondernemers ondersteunen (4/5)

4 Realisatiestrategie bundeling van goederenstromen horeca en winkeliers

Doel:	Beter benutten van het potentieel van bundeling van goederenstromen		
Beschrijving:	Goederen bundelen (bijv. via een stadsdistributiehubs) en schoon transporteren is één van de oplossingen voor ZE stadslogistiek. Dit project is gericht op het beter benutten van het potentieel van bundeling.		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	In beeld brengen huidige hub-initiatieven en bepalen opschalingspotentieel	2021-2022	€ 15.000
	Inventariseren logistieke vraag en bereidheid centrum ondernemers	2021-2022	€ 15.000
Stap 2	Agenderen van ruimte voor stadsdistributiehubs o.b.v. realisatiestrategie (stap 1).	2021-2022	In kind
Stap 3	Bijdragen aan initiatief voor uitwerken business case voor stadsdistributiehubs Enschede en omgeving	2022 – 2023	€ 15.000
Stap 4	Inzet Logistiek Makelaars bij informatie delen over opties lading bundeling bij centrum ondernemers	2021 – 2024	In kind (via Landsdelige Agenda)

Actielijn 1: Lokale ondernemers ondersteunen (5/5)

5 Projectaanvraag binnen regeling Landsdeel Oost t.b.v. ondersteuning implementatie ZE zone

Doel:	Aanvraag voor subsidie voor invoering ZE zone in Enschede bij provincie Overijssel		
Beschrijving:	<p>Provincies Gelderland en Overijssel werken een stimuleringsregeling voor gemeenten uit. De regeling is gericht op het bieden van financiële ondersteuning voor een brede aanpak (PPS), gericht op invoering van Zero Emissie zone in de G7, conform afspraken BO MIRT en de uitwerking van het Klimaatakkoord via de uitvoeringsagenda. Gemeenten dienen een (nog nader uit te werken) eigen bijdrage te leveren en aan verschillende voorwaarden te voldoen. Gemeente Enschede.</p> <p>De regeling wordt naar verwachting in 2021 uitgewerkt en dan moet gemeente Enschede klaar staan om een aanvraag te doen.</p>		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Input bij via landsdelige gemeentelijke werkgroep voor uitwerking stimuleringskader	2021	In kind
Stap 2	Uitwerken subsidieaanvraag maatregelenpakket brede aanpak ZE zone in PPS verband	2021 – 2022	In kind
Stap 3	Uitvoeren brede aanpak ZE zones door Enschede	2023 – 2024	In kind

Actielijn 2: Laadinfrastructuur voor stadslogistiek (1/4)

6 Inbedding laadvraag ZES in gemeentelijke laadpalen plaatsingsbeleid

Doel:	Voldoende laadinfrastructuur voor stadslogistiek		
Beschrijving:	<p>De huidige laadpalenstrategie van gemeente Enschede is gericht op personenwagens: op aanvraag van inwoners worden laadpalen geplaatst. Aanvullend is ook een visie, beleid en strategie nodig voor laadinfrastructuur voor stadslogistiek.</p> <ul style="list-style-type: none">● Inrichting van publieke parkeerruimte met laadinfrastructuur is nodig op bedrijventerreinen (via het werklocatiebeleid), op parkeerpleinen en los- en laadlocaties in binnenstad (voor horeca, retail, lokaal MKB) en in woonwijken (o.a. voor bouw, installatiebranche, pakketten).● De uitrolstrategie van de RAL bevat bruikbare elementen (o.a. plankaarten, handreikingen Nederlands Kennisinstituut voor Laadinfrastructuur e.d.) die de gemeente kan toepassen en opnemen in het beleid.		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Opstellen Laadpalenvisie en Laadpalenbeleid gericht op laadvraag stadslogistiek	2021-2022	In kind
Stap 2	Strategische aanvulling bestaande laadinfrastructuur voor personenwagens met laadpalen voor bestelwagens naar behoefte.	2021-2024	€ 20.000

Actielijn 2: Laadinfrastructuur voor stadslogistiek (2/4)

7 Verkenning publieke laadlocaties toegankelijk maken voor stadslogistiek

Doel:	Aantal laadlocaties voor stadslogistiek vergroten door bestaande locaties toegankelijk maken / opwaarderen.		
Beschrijving:	<p>De gemeente kan bestaande oplaadlocaties in het publieke domein voor personenwagens, ook toegankelijk maken voor logistieke elektrische voertuigen (in eerste instantie bestelwagens). Denk aan laadlocaties in woonwijken (waar bestelwagens vanuit de bouw- en installatiebranche en pakketdiensten kunnen laden) en in stadscentra. De locaties moeten gratis toegankelijk zijn en ruim genoeg voor N1.</p> <p>Dit project is aanvullend op project 6 en levert een concrete manier om laadinfrastructuur voor stadslogistiek te organiseren.</p>		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Uitwerken strategie voor publieke oplaadlocaties toegankelijk maken voor stadslogistiek	2021-2022	In kind
Stap 2	Implementeren plan en uitvoeren eventuele aanpassingen. o.b.v. marktinitiatief ondersteunen van realisatie met cofinanciering.	2022 – 2024	€ 20.000

Actielijn 2: Laadinfrastructuur voor stadslogistiek (3/4)

8 Strategie laadinfrastructuur op bedrijventerreinen

Doel:	Ondersteunen uitrol laadinfrastructuur op bedrijventerreinen		
Beschrijving:	<p>Laadinfrastructuur op bedrijventerreinen in het publieke domein en op de private grond van ondernemers is een belangrijk element van de laadstrategie voor stadslogistiek.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● In het publieke domein op bedrijventerreinen moet voldoende laadinfrastructuur komen voor de groeiende vraag vanuit de logistiek. ● De ontwikkeling van laadinfrastructuur op privaat terrein is nodig maar kostbaar en vraagt in sommige gevallen ook om aanpassing aan de ruimte van het terrein, de gebouwen en/of de energie-aansluiting. ● Een verkenning van de behoefte naar laadinfra op publiek en op privaat terrein op bedrijventerreinen brengt kansen en knelpunten in beeld. Op basis daarvan kan een strategie opgenomen worden voor publieke laadinfra in het werklocatiebeleid van de gemeente. ● Dit project is aanvullend op project 6 en 7, en levert een aanpak voor bedrijventerreinen. 		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Verkenning behoefte, kansen en knelpunten laadinfrastructuur op bedrijventerreinen	2021-2022	€ 15.000
Stap 2	Strategie opnemen in beleid voor werklocaties voor stimuleren publieke en private laadinfrastructuur	2021-2022	In kind
	Organiseren / agenderen financiële ondersteuning vanuit Rijk/regio voor private laadinfrastructuur		

Actielijn 2: Laadinfrastructuur voor stadslogistiek (4/4)

9 Verkenning demonstratieproject zware voertuigen logistieke partijen

Doel:	Verkennen demonstratieproject laadoplossingen voor zwaar transport		
Beschrijving:	Een aparte actie is nodig voor zware vrachtwagens i.s.m. desbetreffende logistieke opdrachtgevers / -dienstverleners. <ul style="list-style-type: none">● De reden hiervoor is dat de zware voertuigen om zware laadinfrastructuur en grote aansluitingen vragen, én omdat de kosten hiervoor hoog zijn. Met een aantal betrokken dienstverleners uit de regio die primair de beleving van de binnenstad in Enschede verzorgen, kan een verkennend traject worden gestart.● Dit is aanvullend op de projecten 6 t/m 8 en dekt de laadvraag van zwaar transport af die in de nabije toekomst wordt voorzien.		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Verkenning behoefte, knelpunten en oplossingen voor zware laadinfrastructuur	2021-2022	€ 10.000
Stap 2	Verkennen via topsector logistiek realisatie demonstratieproject zware laadinfra Enschede	2021-2024	In kind (mee koppelen Logistiek Makelaars)

Actielijn 3: Samenwerken en informatie delen (1/2)

10 Informatie over regels en timing ZE zone delen via gemeentewebsite

Doel:	Bedrijven in staat stellen tijdig de juiste investeringsbeslissingen te kunnen nemen o.b.v. de nieuwe regels en timing voor ZES		
Beschrijving:	<p>Bedrijven hebben inzicht en zekerheid nodig als het gaat om de invoering van de ZE zone, de regels die gelden en de timing daarvan. Hierop kunnen zij de investeringsbeslissingen in een ZE wagenpark baseren en/of slimme alternatieve logistieke concepten implementeren.</p> <p>Goede en duidelijke communicatie vraagt om een strategie en plan. Een projectenwebsite voor recente updates over de status van de invoering van de ZE zone, over het gebied en de regels is hiervoor nodig.</p>		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Uitwerking communicatiestrategie en –plan en instrumentenmix	2021	In kind
Stap 2	Inrichten projectenwebsite	2021	In kind
Stap 3	Regulier updaten status	2021 - 2024	In kind
Stap 4	Inzet communicatiemiddelen voor ZES (i.c.m. landsdelige aanpak)	2021 – 2022	€ 10.000

Actielijn 3: Samenwerken en informatie delen (2/2)

11 Gezamenlijke aanbesteding via provincie

Doel:	Financieringsstrategie publieke laadinfrastructuur via gezamenlijke aanbesteding		
Beschrijving:	<p>Via een aanbesteding schrijft de overheid een opdracht uit waarop meerdere bedrijven kunnen offren. Een gezamenlijke aanbesteding stimuleert bedrijven om te concurreren en innovatief te zijn en het geeft tegelijkertijd alle geïnteresseerde partijen een kans. Via grote aanbestedingen kan zo een voordelige prijs worden bedongen en de capaciteit van publieke laadpalen kan op grote schaal en efficiënt worden uitgebreid. Zo zijn de publieke laadpalen voor personenvervoer in Enschede al via een provinciale concessie georganiseerd.</p> <p>De buyer group Zero Emissie Logistiek (inkoop) wordt georganiseerd door IenW en PIANOo en biedt als nationale koepel een kennis- en ervaringsplatform die gebruikt kan worden voor de opzet van dit project.</p>		
Activiteit	Beschrijving	Periode	Budget
Stap 1	Benodigde uitbreiding van laadinfrastructuur uitwisselen op provinciaal niveau	2022	In kind
Stap 2	Gezamenlijke aanbestedingsstrategie bepalen en uitwerken	2023	In kind
Stap 3	Aanbesteding gezamenlijk uitzetten	2023 - 2024	In kind

6 Begroting

Overzicht van in cash kosten en in kind inzet

- In het totaal is € 150.000,- aan budget nodig voor uitvoering en 375 dagen aan personele inzet, ofwel € 300.000,- in kind vanuit Enschede.
- De personele inzet is nodig vanuit diverse afdelingen van de gemeente.

Maatregel		In cash	In kind
Actielijn 1 Lokale ondernemers ondersteunen bij emissievrije logistiek		€ 80.000	125 Dagen
1	Uitwerking rol Launching Customer / inkoopbeleid ZES	-	35 Dagen
2	Pilot deelmobiliteit centrumondernemers	€ 35.000	35 Dagen
3	Kennis/ervaring ZE wagenparken en financieringsmogelijkheden uitwisselen	-	20 Dagen
4	Realisatiestrategie bundeling van goederenstromen horeca en winkeliers	€ 45.000	35 Dagen
5	Projectaanvraag binnen regeling Landsdeel Oost	-	30 Dagen
Actielijn 2 Laadinfrastructuur voor stadslogistiek		€ 65.000	160 Dagen
6	Inbedding laadvraag ZES in gemeentelijke laadpalen plaatsingsbeleid	€ 20.000	60 Dagen
7	Verkenning publieke laadlocaties toegankelijk maken voor stadslogistiek	€ 20.000	40 Dagen
8	Strategie laadinfrastructuur op bedrijventerreinen	€ 15.000	30 Dagen
9	Verkenning demonstratieproject zware voertuigen logistieke partijen	€ 10.000	30 Dagen
Actielijn 3 Samenwerken en informatie delen		€ 10.000	90 Dagen
10	Informatie over regels en timing ZE zone delen via gemeentewebsite	€ 10.000	30 Dagen
11	Verkenning gezamenlijke aanbesteding gemeenten	-	30 Dagen
Totaal budget en dagen		€ 155.000	375 dagen

^[1] Deze dagen representeren een waarde van € 300.000,00 in het totaal, uitgaande van een kosten á € 800,- per dag

Verdeling budget over periode 2021-2024

- De verdeling van het indicatieve 'in cash' budget t/m 2024 is als volgt:

Maatregel		Totaal	2021	2022	2023	2024
1	Uitwerking rol Launching Customer / inkoopbeleid ZES	-	-	-	-	-
2	Pilot deelmobiliteit centrumondernemers	€ 35.000	€ 15.000	€ 20.000	-	-
3	Kennis/ervaring ZE wagenparken en financieringsmogelijkheden uitwisselen	-	-	-	-	-
4	Realisatiestrategie bundeling van goederenstromen horeca en winkeliers	€ 45.000	€ 15.000	€ 25.000	€ 5.000	-
5	Projectaanvraag binnen regeling Landsdeel Oost	-	-	-	-	-
6	Inbedding laadvraag ZES in gemeentelijke laadpalen plaatsingsbeleid	€ 20.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
7	Verkenning publieke laadlocaties toegankelijk maken voor stadslogistiek	€ 20.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
8	Strategie laadinfrastructuur op bedrijventerreinen	€ 15.000	€ 5.000	€ 10.000	-	-
9	Verkenning demonstratieproject zware voertuigen logistieke partijen	€ 10.000	-	€ 10.000	-	-
10	Informatie over regels en timing ZE zone delen via gemeentewebsite	€ 10.000	€ 5.000	€ 5.000	-	-
11	Verkenning gezamenlijke aanbesteding gemeenten	-	-	-	-	-
Totaal		€ 155.000	€ 50.000	€ 80.000	€ 15.000	€ 10.000

7 Organisatie uitvoering

Uitvoering binnen bestaand beleid en PPS

- Binnen gemeente Enschede bestaat al de nodige organisatiekracht waarin de uitvoering van deze Lokale Actieagenda geborgd kan worden:
 1. Uitvoering van het maatregelenpakket ligt bij diverse afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie. Insteek is om in afstemming met deze afdelingen het binnen de reguliere werkzaamheden te beleggen. De regie op de uitvoering en bewaking op de voortgang wordt als opdracht weggezet door de opdrachtgever Stedelijke Ontwikkeling – Mobiliteit.
 2. Bestaande publiek-private en publiek-publieke samenwerkingsverbanden op lokaal en regionaal niveau bieden platforms voor samenwerking in de 11 projecten:
 - Buyer group Zero Emissie Logistiek / inkoop
 - Landsdelige agenda Oost
 - Port of Logistics Overijssel
 - Logistiek Makelaars Provincie Overijssel
 - [Nationale Agenda Laadinfrastructuur en Regionale Agenda Laadinfrastructuur](#)